

'Jeugdzorg moet ouders sterker maken'

'De jeugdzorg moet zich heroriënteren. Want als het zo doorgaat, moeten we straks hele dorpen bouwen om jongeren uit huis te plaatsen.'

Het Vlaamse beleid inzake jeugdhulp is aan bezinning toe. Dat zegt de Antwerpse jeugdpsychiater Dirk Deboutte, in een reactie op de klacht van het centrum voor integrale gezinszorg De Stobbe tegen de ministers Vervotte (Welzijn) en Onkelinx (Justitie). De Stobbe diende deze klacht in omdat een jongen van 11 al meer dan een jaar wacht op een plaats in een medisch pedagogisch centrum. Hij verblijft nu in een pleeggezin.

Deboutte kent De Stobbe goed. Hij werkte gedurende drie jaar samen met de bijzondere jeugdzorg, in een project dat bruggen probeerde te slaan tussen de jeugdzorg en de jeugdpsychiatrie.

'Jeugdhulpverleners hebben mij van de eerste tot de laatste getroffen door hun grote enthousiasme en inzet. Tegelijk dorstten ze naar professionalisering en samenwerking. De kreet was massaal: kom ons helpen!', zegt Deboutte, die erop wijst dat de grens tussen jeugdhulp (welzijn) enerzijds en jeugdpsychiatrie (gezondheid) anderzijds kunstmatig is.

'Want de overgrote meerderheid van onze patiënten kent thuis een problematische opvoedingssituatie, en de helft of zelfs iets meer van de bewoners in de jeugdhulp vertoont manifeste psychiatrische problemen. Meer samenwerking is dus nodig'.

Maar hij gelooft niet dat de Integrale Jeugdzorg, die het veld moest hervormen, daar een antwoord op biedt. Hij is er zelfs erg scherp voor: 'De Integrale is bezig met netwerken op hoog niveau, tussen inrichtende machten. Dat is veel te bureaucratisch. Men spreekt er de taal van managers, niet die van ouders en kinderen.'

Deboutte vindt het hoog tijd om een extra opleiding in te voeren, voor al wie met ouders en kinderen wil gaan werken: 'Maatschappelijk werkers en psychologen studeren af zonder iets te leren over hoe je met ouders en kinderen omgaat. Dat kan niet.'

Hij zegt ook dat het beleid nu even moet ophouden met het uitbreiden van de 'bedden' of residentiële plaatsen. 'Als het zo doorgaat, moet men straks hele dorpen bouwen om jongeren uit huis te plaatsen.'

Alternatieven? 'De pleegzorg ondersteunen en uitbreiden, zodat kinderen jonger dan drie jaar nooit meer naar een instelling hoeven. En naar ouders toestappen en hen sterker maken, zodat zij zelf het antwoord vinden op hun problemen, en niet van 'experts' afhankelijk worden.'

Tegelijk erkent hij dat er een probleem is voor kinderen met een zware handicap die niet thuis verzorgd kunnen worden: 'In de huidige organisatie van onze jeugdhulp is het voor hen vaak aartsmoelijk om een plaats in een voorziening vast te krijgen. Het beleid en het publiek onderschatten dat probleem geweldig.' (vbr)